

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564

The Use of Online Databases of Students of the Faculty of Arts and Sciences, Kasetsart University, Fiscal Year 2021

จินณพัทธ์ ชื่นชมน้อย^{1*}
Jinnapat Chuenchomnoy^{1*}

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อวิเคราะห์สถิติการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564 ด้วยการเก็บสถิติจากระบบ Ezproxy ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จากข้อมูลการใช้ตั้งแต่ วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564 โดยการจำแนกประเภท การเปรียบเทียบข้อมูล และอธิบายผลแบบพรรณนา สถิติที่ใช้ด้วยการหาความถี่ ร้อยละ และหาอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน ผลจากการวิเคราะห์ พบว่าฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดให้บริการทั้งหมด 60 ฐานข้อมูล มีสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ทั้งหมด 16,546 ครั้ง สถิติจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน ซึ่งฐานข้อมูลที่มีจำนวนครั้งการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33) และฐานข้อมูลที่มีจำนวนผู้ใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนผู้ใช้ 650 คน (ร้อยละ 34.28) ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน พบว่าฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 1,283 ครั้ง (ร้อยละ 7.75) สถิติจำนวนผู้ใช้ 144 คน (ร้อยละ 7.59) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคนคิดเป็นร้อยละ 8.90

คำสำคัญ: ฐานข้อมูลออนไลน์ การให้บริการ ห้องสมุด

Abstract

The objective of this study was to analyze the statistics of online database usage among students of the Faculty of Arts and Science, Kasetsart University, fiscal year 2021 by collecting statistics from the library's Ezproxy system of Kasetsart University from October 1st 2021 – September 30th 2022. The data was classified into comparison data and described the results in a descriptive way. The statistics used were frequency, percentage and average database usage rate per person. The results of the analysis revealed that there were 60 online databases at the library with a total number of 16,546 visits and a total number of 1,896 users. The database with the highest number of visits was Science Direct, the number of visits was 3,365 times (20.33%). In addition, the database with the highest number of users was Kasetsart University Thesis Database, the number of users was 650 users (34.28%). The results of the analysis comparing between the statistics of the number of online database visits and the statistics of the number of online database users from the average database usage rate per person found that the database with the most access was the ISI Web of Science database, the number of visits was 1,283 times (7.75%), the number of users were 144 users (7.59%) and the average access rate per person was 8.90.

Keywords: online database, the library service, library

¹ ห้องสมุดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม 73140

¹ Faculty of Liberal Art Library, Kasetsart University Kampaengsaen Campus, Nakornpathom, 73140

*Corresponding author: e-mail: faasjpc@ku.ac.th

Received: June 28, 2022, Accepted: August 15, 2022, Published: January 15, 2023

บทนำ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจสำคัญเป็นแหล่งจัดหา จัดเก็บ และรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ เพื่อบริการที่เอื้ออำนวยต่อการเข้าถึงสารสนเทศแก่ผู้ใช้ได้จากทุกสถานที่ ทุกเวลา และสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศ ทั่วโลกให้บริการแก่ผู้ใช้ได้ จะเห็นได้ว่าการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินงานของห้องสมุดเป็นสิ่งทีหลีกเลี่ยงไม่ได้ ห้องสมุดจึงพัฒนารูปแบบการจัดบริการสารสนเทศ จากที่เคยให้บริการในลักษณะฐานข้อมูลบรรณานุกรม (Bibliographic Database) เป็นการขยายการจัดการ และให้บริการฐานข้อมูลต้นแหล่ง (Source Database) มากขึ้น พร้อมกับการเสนอข้อมูลในรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม (Full Text) และในรูปแบบลติมีเดีย (น้ำทิพย์, 2548) การบริการห้องสมุดจึงเป็นการบริการแหล่งเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยสื่อการเรียนรู้ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การบริการแหล่งเรียนรู้ หรือศูนย์การเรียนรู้ มีหลักการสำคัญว่า มีสื่อการเรียนรู้และทรัพยากรสารสนเทศทันสมัยเพียงพอ มีการจัดระบบเป็นหมวดหมู่ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้บริการที่เป็นกลุ่มเป้าหมายให้เข้าถึงสารสนเทศได้มากที่สุด (น้ำทิพย์, 2550)

ห้องสมุดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นลักษณะของห้องสมุดเฉพาะที่เน้นการให้บริการทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เปิดสอน ประกอบด้วยสาขาการจัดการ สาขาภาษาอังกฤษ สาขาการตลาด สาขาการสร้างสรรค์การบริการเพื่อธุรกิจการท่องเที่ยว สาขาคณิตศาสตร์ประยุกต์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาการจัดการอุตสาหกรรม การบริการ สาขาภาษาอังกฤษเพื่ออุตสาหกรรมบริการ สาขาการบัญชี สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์ สาขาการจัดการธุรกิจการบิน สาขาการจัดการอุตสาหกรรมบริการ (การท่องเที่ยวและโรงแรม) สาขาการโรงแรม และภัตตาคาร สาขาจุลชีววิทยา สาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ สาขาการเมืองและการปกครอง สาขาภาษานวัตกรรม สาขาเคมี สาขาฟิสิกส์ เป็นต้น รวมทั้งเป็นห้องสมุดสาขาที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้การสนับสนุนในการนำทรัพยากรสารสนเทศของหน่วยงานเผยแพร่ในระบบฐานข้อมูลอัตโนมัติและสนับสนุนการให้บริการฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ สำหรับให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการและสืบเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 จึงเป็นเหตุให้ห้องสมุดไม่สามารถเปิดให้บริการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทำให้ห้องสมุดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการโดยเน้นการบริการออนไลน์ด้วยการให้บริการยืม-คืนออนไลน์ ผ่านแบบฟอร์มการยืมหนังสือทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) พร้อมทั้งบริการแนะนำการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ต่าง ๆ ได้แก่ ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) ฐานข้อมูลใช้บริการฟรี (Open-access) และฐานข้อมูลสำเร็จรูปที่สำนักหอสมุดบอกรับเป็นสมาชิก รวมทั้งฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พัฒนาขึ้นเอง เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้เข้าถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ทันกับเหตุการณ์และเกิดประโยชน์สำหรับผู้บริการในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่สะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณาปัจจัยในการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ในภาพรวม จากงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน งานวิจัย นโยบายของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ความทันสมัย และคุณภาพของทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์, ความต้องการของผู้ใช้, เงื่อนไขในการบอกรับหรือจัดซื้อของสำนักพิมพ์หรือบริษัทตัวแทนจำหน่าย สถิติการเข้าใช้งานและความคุ้มค่า ซึ่งหากทางคณะหรือหน่วยงานใดมีความสนใจหรือต้องการใช้ฐานข้อมูลใดและทางสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิจารณาแล้วว่าป็นฐานข้อมูลที่ค่อนข้างเฉพาะทาง ผู้ใช้มีจำนวนจำกัด สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จะสอบถามความร่วมมือในการสนับสนุนงบประมาณในการร่วมบอกรับฐานข้อมูลนั้น ๆ จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงมีความสนใจในการศึกษาผลงานวิจัย เรื่อง “การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564” เพื่อเป็นข้อมูลในการนำมาพิจารณาการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และการพัฒนาการให้บริการของห้องสมุดให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อวิเคราะห์การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปึงบประมาณ 2564

ระเบียบวิธีวิจัย

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปึงบประมาณ 2564 โดยศึกษาจากข้อมูลการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปึงบประมาณ 2564 ข้อมูลการใช้ตั้งแต้วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564 ด้วยการเก็บข้อมูลสถิติจากระบบ Ezproxy ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ซึงมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์จำแนกประเภทข้อมูล (Typological analysis) คือ การจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่หรือประเภทโดยใช้เกณฑ์บางอย่างตามคุณลักษณะที่ข้อมูลนั้นมีอยู่ร่วมกันเป็นตัวจำแนก (สุแกงค้, 2554) จากสถิติการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ จำแนกตามฐานข้อมูล ทั้งหมด จำนวน 60 ฐานข้อมูล ด้วยการหาความถี่ และร้อยละ โดยโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีการเข้าใช้ จำนวน 16,546 ครั้ง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel โดยการจำแนกตามฐานข้อมูลที่มีสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้สูงสุดและจัดลำดับเป็น 10 อันดับ และอธิบายผลแบบพรรณนา

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลสถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีผู้ใช้จำนวน 1,896 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาร้อยละ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel โดยการจำแนกตามฐานข้อมูลที่มีสถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูลสูงสุดและจัดลำดับเป็น 10 อันดับ และอธิบายผลแบบพรรณนา

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล (Comparison โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลใน 2 ส่วน ได้แก่ (1) สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ กับ (2) สถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ด้วยการหาความถี่ ร้อยละ เพื่อนำมาวิเคราะห์อัตราส่วนจำนวนผู้ใช้ต่อจำนวนครั้งของการใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน ซึงใช้สูตรในการคำนวณการใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน = จำนวนการใช้ (ครั้ง) / จำนวนผู้ใช้ (คน) โดยจำแนกตามประเภทฐานข้อมูล ได้แก่ ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) และ ฐานข้อมูลใช้บริการฟรี (Open-access) นำมาอธิบายผลแบบพรรณนา

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเรียงลำดับข้อมูลจากสถิติความถี่และร้อยละเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยของสถิติการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ซึงจำแนกตามประเภทฐานข้อมูล ประกอบด้วย ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) และ ฐานข้อมูลใช้บริการฟรี (Open-access) นำมารายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนา

4. นำเสนอรายงานผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูล สถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูล และอัตราส่วนจำนวนผู้ใช้ต่อจำนวนครั้งของการใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน จำแนกตามประเภทฐานข้อมูล โดยเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สถิติการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปึงบประมาณ 2564 พบว่า ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ให้บริการทั้งหมด 60 ฐานข้อมูล โดยสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บอกรับ จำนวน 20 ฐานข้อมูล สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา บอกรับ จำนวน 6 ฐานข้อมูล ฐานข้อมูลใช้บริการฟรี จำนวน 10 ฐานข้อมูล และฐานข้อมูลอื่น ๆ จำนวน 24 ฐานข้อมูล ซึงมีสถิติจำนวนการเข้าใช้

จำนวน 16,546 ครั้ง และสถิติจำนวนผู้เข้าใช้ จำนวน 1,896 คน ซึ่งนิสิตของคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มีทั้งหมด จำนวน 7,986 คน ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. การวิเคราะห์แบบจำแนกประเภทข้อมูล (Typological analysis) แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สถิติจำนวนครั้งการใช้ฐานข้อมูล พบว่า จากฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดให้บริการทั้งหมดมีจำนวน 60 ฐานข้อมูล ซึ่งสถิติจำนวนครั้งการใช้ทั้งหมด จำนวน 16,546 ครั้ง โดยฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติจำนวนครั้งการใช้ 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33) รองลงมา คือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนครั้งการใช้ 2,326 ครั้ง (ร้อยละ 14.05) เมื่อเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย จำนวน 10 อันดับ ดังตารางที่ 1

ส่วนที่ 2 สถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูล พบว่า สถิติจำนวนผู้เข้าใช้ทั้งหมด จำนวน 1,896 คน ซึ่งฐานข้อมูลที่มีจำนวนผู้ใช้สูงสุด ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนผู้ใช้ 650 คน (ร้อยละ 34.28) รองลงมา ฐานข้อมูล 2ebook Digital Library สถิติจำนวนผู้ใช้ 646 คน (ร้อยละ 34.07) เมื่อเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย จำนวน 10 อันดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ความถี่ ร้อยละ จำนวนครั้งการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย (n = 16,546)

	ฐานข้อมูลออนไลน์	จำนวนครั้ง	ร้อยละ
1	Science Direct	3,365	20.33
2	วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2,326	14.05
3	TDC (ThaiLIS Digital Collection)	1,757	10.61
4	2ebook Digital Library	1,443	8.72
5	ISI Web of Science	1,283	7.75
6	SCOPUS	1,001	6.04
7	ACS Publications	953	5.75
8	Ebscohost Databases	682	4.12
9	ProQuest Dissertations & Theses : Full Text	595	3.59
10	Springer Link	473	2.85

ตารางที่ 2 ความถี่ ร้อยละ จำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย (n = 1,896)

ลำดับ	ฐานข้อมูลออนไลน์	คน	ร้อยละ
1	วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	650	34.28
2	2ebook Digital Library	646	34.07
3	TDC (ThaiLIS Digital Collection)	472	24.89
4	Science Direct	405	21.36
5	Ebscohost Databases	363	19.14
6	SCOPUS	229	12.07
7	ProQuest Dissertations & Theses : Full Text	186	9.81
8	ISI Web of Science	144	7.59
9	Sage Journals	138	7.27
10	SpringerLink	135	7.12

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูล (Comparison) โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลใน 2 ส่วน ได้แก่

(1) สถิติจำนวนครั้งการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ กับ (2) สถิติจำนวนผู้เข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ ดังนี้

จากฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดให้บริการทั้งหมดมีจำนวน 60 ฐานข้อมูล ซึ่งผลจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน พบว่า ฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science สถิติจำนวนครั้งการใช้ 1,283 ครั้ง (ร้อยละ 7.75) สถิติจำนวนผู้ใช้ 144 คน (ร้อยละ 7.59) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 8.90 รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติจำนวนครั้งการใช้ 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33)

สถิติจำนวนผู้ใช้ 405 คน (ร้อยละ 21.36) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 8.30 โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย จากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน จำนวน 10 อันดับ ดังตารางที่ 3

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามประเภทฐานข้อมูล ดังนี้

ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) พบว่า ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ให้บริการมีทั้งหมด 24 ฐานข้อมูล ซึ่งฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33) สถิติจำนวนผู้ใช้ 405 คน (ร้อยละ 21.36) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 8.30 รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Wiley สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 420 ครั้ง (ร้อยละ 2.53) สถิติจำนวนผู้ใช้ 119 คน (ร้อยละ 6.27) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 3.52 โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน จำนวน 10 อันดับ ดังตารางที่ 4

ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) พบว่า ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ให้บริการมีทั้งหมด 21 ฐานข้อมูล ซึ่งฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 1,283 ครั้ง (ร้อยละ 7.75) สถิติจำนวนผู้ใช้ 144 คน (ร้อยละ 7.59) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 8.90 รองลงมา คือ ฐานข้อมูล ACS Publications สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 953 ครั้ง (ร้อยละ 5.75) สถิติจำนวนผู้ใช้ 129 คน (ร้อยละ 6.80) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 7.38 โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน จำนวน 10 อันดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดยเรียงตามลำดับมากไปน้อยจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน

ลำดับ	ฐานข้อมูลออนไลน์	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	ISI Web of Science	1,283	7.75	144	7.59	8.90
2	Science Direct	3,365	20.33	405	21.36	8.30
3	ACS Publications	953	5.75	129	6.80	7.38
4	SCOPUS	1,001	6.04	229	12.07	4.37
5	TDC (ThaiLIS Digital Collection)	1,757	10.61	472	24.89	3.72
6	วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2,326	14.05	650	34.28	3.57
7	Wiley	420	2.53	119	6.27	3.52
8	Springer Link	473	2.85	135	7.12	3.50
9	SciFinder-n	268	1.61	83	4.37	3.22
10	ProQuest Dissertation & Theses : Full Text	595	3.59	186	9.81	3.19

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book)

ลำดับ	ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	Science Direct	3,365	20.33	405	21.36	8.30
2	Wiley	420	2.53	119	6.27	3.52
3	Springer Link	473	2.85	135	7.12	3.50
4	Zebook Digital Library	1,443	8.72	646	34.07	2.23
5	Knovel Interactive eBooks	22	0.13	11	0.58	2.00
6	Cambridge University Press	71	0.42	46	2.42	1.54
7	Computers & Applied Sciences Complete	8	0.04	6	0.31	1.33
8	Taylor & Francis eBooks	39	0.23	30	1.58	1.30
9	CABI Forestry Compendium	5	0.03	4	0.21	1.25
10	CABI Horticulture Compendium	5	0.03	4	0.21	1.25

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal)

ลำดับ	ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	ISI Web of Science	1,283	7.75	144	7.59	8.90
2	ACS Publications	953	5.75	129	6.80	7.38
3	SCOPUS	1,001	6.04	229	12.07	4.37
4	SciFinder-n	268	1.61	83	4.37	3.22
5	Sage Journals	407	2.45	138	7.27	2.94
6	Taylor & Francis Journals	195	1.17	68	3.58	2.86
7	IEEE/IEE Electronic Library (IEL)	69	0.41	30	1.58	2.30
8	Ebscohost Databases	682	4.12	363	19.14	1.87
9	Emerald Management	124	0.74	67	3.53	1.85
10	SciFinder	97	0.58	64	3.37	1.51

ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) พบว่า ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ให้บริการมีทั้งหมด 4 ฐานข้อมูล ซึ่งฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS Digital Collection) สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 1,757 ครั้ง (ร้อยละ 10.61) สถิติจำนวนผู้ใช้ 472 คน (ร้อยละ 24.89) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 3.72 รองลงมา คือ วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 2,326 ครั้ง (ร้อยละ 14.05) สถิติจำนวนผู้ใช้ 650 คน (ร้อยละ 34.28) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 3.57 โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน ดังตารางที่ 6

ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) พบว่า ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ฐานข้อมูล iQNews Clip สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 6 ครั้ง (ร้อยละ 0.03) สถิติจำนวนผู้ใช้ 6 คน (ร้อยละ 0.31) ดังตารางที่ 7

ฐานข้อมูลให้บริการฟรี (Open-access) พบว่า ฐานข้อมูลให้บริการฟรีทั้งหมดที่ให้บริการมีทั้งหมด 10 ฐานข้อมูล ซึ่งฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล RSC Gold Package สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 20 ครั้ง (ร้อยละ 0.12) สถิติจำนวนผู้ใช้ 12 คน (ร้อยละ 0.63) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 1.66 รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Acta Horticulturae Online สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 3 ครั้ง (ร้อยละ 0.01) สถิติจำนวนผู้ใช้ 2 คน (ร้อยละ 0.10) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 1.50 โดยเรียงตามลำดับมากไปหาน้อยจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis)

ลำดับ	ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	TDC (ThaiLIS Digital Collection)	1,757	10.61	472	24.89	3.72
2	วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2,326	14.05	650	34.28	3.57
3	ProQuest Dissertation & Theses : Full Text	595	3.59	186	9.81	3.19
4	EBSCO Discovery Service	4	0.02	3	0.15	1.33

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper)

ลำดับ	ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	iQNews Clip	6	0.03	6	0.31	1.00

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามฐานข้อมูลให้บริการฟรี (Open-access)

ลำดับ	ฐานข้อมูลให้บริการฟรี	การเข้าใช้ (ครั้ง)	ร้อยละ	ผู้ใช้ (คน)	ร้อยละ	การใช้ต่อคน
1	RSC Gold Package	20	0.12	12	0.63	1.66
2	Acta Horticulturae Online	3	0.01	2	0.10	1.50
3	Applied Science & Technology Source Ultimate	10	0.06	7	0.36	1.42
4	Gale Lingo	82	0.49	61	3.21	1.34
5	Testing and Education Reference Center (TERC)	78	0.47	58	3.05	1.34
6	Westlaw	4	0.02	3	0.15	1.33
7	ABI/INFORM	5	0.03	4	0.21	1.25
8	ANNUAL REVIEWS (AR)	10	0.06	9	0.47	1.11
9	NewCentre	1	0.00	1	0.05	1.00
10	Project Euclid	1	0.00	1	0.05	1.00

สรุปผลการวิจัย

การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564 จากฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดให้บริการทั้งหมด 60 ฐานข้อมูล มีสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ทั้งหมด 16,546 ครั้ง สถิติจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน ซึ่งฐานข้อมูลที่มีจำนวนครั้งการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct และฐานข้อมูลที่มีจำนวนผู้ใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์จากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน พบว่า ฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science เมื่อจำแนกตามประเภทฐานข้อมูลที่มีสถิติการเข้าใช้สูงสุดจากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน พบว่า ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) คือ ฐานข้อมูล Science Direct ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) คือ ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS Digital Collection) ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) คือ ฐานข้อมูล iQNews Clip และฐานข้อมูลให้บริการฟรี (Open access) คือ ฐานข้อมูล RSC Gold Package

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์สถิติการใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปีงบประมาณ 2564 สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

ฐานข้อมูลที่มีจำนวนครั้งการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33) เนื่องจากเป็นฐานข้อมูลฉบับเต็มจากหนังสือ (Books) และ หนังสือชุด (Book Series) ครอบคลุมหลายสาขาวิชา ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้น สิ่งพิมพ์และบันทึกเอกสารฉบับเต็มในรูปแบบไฟล์ pdf ได้ ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมทั้งด้านศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จึงทำให้มีสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้มากที่สุด และสอดคล้องกับสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีสถิติการเข้าใช้มากที่สุด คือ ฐานข้อมูล Science Direct มีจำนวนการเข้าใช้ 8,169 ครั้ง (ร้อยละ 29.42) จากการเก็บข้อมูลสถิติจากระบบ Ezproxy ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564 สอดคล้องกับการศึกษาของ วรภัทร และณานิน (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา การใช้ฐานข้อมูล Science Direct มีปริมาณการเข้าใช้มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.57 ขณะที่ ลำพิ่ง (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ และบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ พบว่า การใช้งานฐานข้อมูลออนไลน์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ปี 2556 – 2560 การเข้าใช้ฐานข้อมูล Science Direct มีสถิติการเข้าใช้มากที่สุด จำนวน 70,094 ครั้ง

ฐานข้อมูลที่มีสถิติจำนวนนิตการเข้าใช้มากที่สุด ได้แก่ วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนผู้ใช้ 650 คน (ร้อยละ 34.28) สอดคล้องกับสถิติจำนวนนิตการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนนิตการเข้าใช้มากที่สุด คือ วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนผู้ใช้ 643 คน (ร้อยละ 32.11) จากการเก็บข้อมูลสถิติจากระบบ Ezproxy ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์จากอัตราการเข้าใช้ฐานข้อมูลเฉลี่ยต่อคน พบว่า ฐานข้อมูลที่มีการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูล ISI Web of Science สถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ 1,283 ครั้ง (ร้อยละ 7.75) สถิติจำนวนผู้ใช้ 144 คน (ร้อยละ 7.59) อัตราการเข้าใช้เฉลี่ยต่อคน 8.90 จึงพบว่า มีสถิติการเข้าใช้งานน้อย จากสถิติจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของ อาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษามีการใช้ ฐานข้อมูล ISI Web of Science ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.90 อยู่ในระดับน้อย

ผลจากการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถิติจำนวนครั้งการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์กับสถิติจำนวนผู้ใช้ ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จำแนกตามประเภทฐานข้อมูล ดังนี้

ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) พบว่า สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สูงสุด ได้แก่ ฐานข้อมูล Science Direct สถิติการเข้าใช้ จำนวน 3,365 ครั้ง (ร้อยละ 20.33) สถิติผู้ใช้ จำนวน 405 คน (ร้อยละ 21.36) อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 8.30 จึงพบว่า มีสถิติการเข้าใช้น้อย เนื่องจากสถิติ จำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูล ออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของ นักศึกษา มีการใช้ฐานข้อมูล Science Direct ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.80 อยู่ในระดับน้อย

ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) พบว่า สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ สูงสุด ได้แก่ ฐานข้อมูล ISI Web of Science สถิติการเข้าใช้ จำนวน 1,283 ครั้ง (ร้อยละ 7.75) สถิติผู้ใช้ จำนวน 144 คน (ร้อยละ 7.59) อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 8.90 จึงพบว่า มีสถิติการเข้าใช้น้อย จากสถิติ จำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน สอดคล้องกับการศึกษาของ จารุวรรณ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูล ออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของ นักศึกษา มีการใช้ฐานข้อมูล ISI Web of Science ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.90 อยู่ในระดับน้อย

ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) พบว่า สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์สูงสุด ได้แก่ ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS Digital Collection) สถิติการเข้าใช้ จำนวน 1,757 ครั้ง (ร้อยละ 10.61) สถิติ ผู้ใช้ จำนวน 472 คน (ร้อยละ 24.89) อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 3.72 จึงพบว่า มีสถิติการเข้าใช้น้อย จาก สถิติจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภัสสร (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในท้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า การใช้ฐานข้อมูล ThaiLIS มีการใช้งานมากที่สุด ขณะที่ ชลิตา (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การใช้ฐานข้อมูล ออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราช ภัฏสุรินทร์ พบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูล ThaiLIS มากที่สุด

ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) พบว่า ฐานข้อมูล iQNews Clip สถิติการเข้า ใช้ จำนวน 6 ครั้ง (ร้อยละ 0.03) สถิติผู้ใช้ จำนวน 6 คน (ร้อยละ 0.31) อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 1.00 จึง พบว่า มีสถิติการเข้าใช้น้อย จากสถิติจำนวนผู้ใช้ทั้งหมด 1,896 คน สอดคล้องกับสถิติจำนวนนิตการเข้า ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนิสิตคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถิติจำนวนนิตการเข้าใช้ ฐานข้อมูล iQNews Clip สถิติการเข้าใช้ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.03 สถิติผู้ใช้ จำนวน 9 คน คิดเป็น ร้อยละ 0.50 อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 1.00 จากการเก็บข้อมูลสถิติจากระบบ Ezproxy ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2564

ฐานข้อมูลให้บริการฟรี (Open-access) พบว่า สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลให้บริการฟรีสูงสุด ได้แก่ ฐานข้อมูล RSC Gold Package สถิติการเข้าใช้ จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.12 สถิติผู้ใช้ จำนวน 12 คน

คิดเป็นร้อยละ 0.63 อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 1.66 จึงพบว่า มีสถิติการเข้าใช้น้อย จากสถิติจำนวนผู้เข้าใช้ทั้งหมด 1,896 คน

เมื่อพิจารณาประเภทฐานข้อมูลออนไลน์เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ฐานข้อมูลที่มีอัตราการเข้าใช้สูงสุด คือ ฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Journal) ได้แก่ ฐานข้อมูล ISI Web of Science มีอัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 8.90 รองลงมา คือ ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ได้แก่ ฐานข้อมูล Science Direct อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 8.30 ตามด้วย ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์สูงสุด (e-Thesis) ได้แก่ ฐานข้อมูล TDC (ThaiLIS Digital Collection) มีอัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 3.72 ฐานข้อมูลให้บริการฟรีสูงสุด (Open-access) ได้แก่ ฐานข้อมูล RSC Gold Package อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 1.66 และ ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) ได้แก่ ฐานข้อมูล iQNews Clip อัตราการเข้าใช้ต่อคนเท่ากับ 1.00 ซึ่งเมื่อเทียบกับจำนวนนิสิตทั้งหมดของคณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีจำนวนทั้งหมด 7,986 คน แต่จำนวนนิสิตที่ใช้ฐานข้อมูลออนไลน์มีจำนวนทั้งหมด 1,896 คน (ร้อยละ 23.74) ซึ่งมีปริมาณการเข้าใช้น้อย และจากอัตราการเข้าใช้ต่อคน ซึ่งทุกฐานข้อมูลก็มีสถิติการเข้าใช้น้อย ดังนั้นห้องสมุดควรส่งเสริมการใช้ฐานข้อมูลให้มากขึ้นด้วยการประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลที่สำคัญของหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีให้บริการพร้อมทั้งแนะนำขั้นตอนการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐานข้อมูล

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ห้องสมุดสามารถนำผลการวิเคราะห์สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ของนิสิตที่มีปริมาณน้อยเสนอต่อผู้บริหารคณะทราบในการจัดทำแผนการจัดสรรงบประมาณอย่างคุ้มค่าในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด โดยการจัดซื้อในรูปแบบหนังสือซึ่งมีราคาที่ถูกกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ส่วนในการจัดหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) นั้น ด้วยการใช้ทางเลือกในการใช้งบประมาณจากส่วนกลางของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่จัดสรรให้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สำหรับจัดซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ซึ่งสำนักหอสมุดบางเขน เปิดโอกาสให้นิสิต บุคลากร และอาจารย์ ของแต่ละคณะ มีส่วนร่วมในการเสนอชื่อหนังสือ และคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) เข้าสำนักหอสมุด ซึ่งมีโควตาสำหรับแต่ละคณะ ในการจัดซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง และห้องสมุดควรแจ้งผลการคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ให้แก่ผู้เสนอชื่อทราบ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์แนะนำรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) ใหม่ที่จัดซื้อให้ผู้ใช้บริการทราบ

2. ห้องสมุดสามารถนำผลการวิเคราะห์สถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของแต่ละฐานข้อมูลเสนอต่อผู้บริหารคณะทราบและนำไปใช้เป็นข้อมูลเสนอคณะกรรมการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดบางเขน ในการพิจารณาการบอกรับหรือต่ออายุฐานข้อมูลออนไลน์ ซึ่งถ้าฐานข้อมูลเฉพาะทางที่คณะต้องการบอกรับแต่มีจำนวนผู้เข้าใช้บริการโดยรวมทุกวิทยาเขตมีปริมาณน้อย สำนักหอสมุดบางเขนจะให้คณะนั้นร่วมสนับสนุนงบประมาณในการบอกรับเป็นสมาชิก

3. ห้องสมุดควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ฐานข้อมูลออนไลน์ที่สำนักหอสมุดบอกรับในแต่ละปี ให้แก่ผู้ใช้บริการทุกกลุ่มทั้งนิสิต บุคลากร และอาจารย์ พร้อมทั้งแนะนำการใช้ฐานข้อมูลแต่ละฐานข้อมูลเพื่อส่งเสริมการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ให้มากขึ้นและครอบคลุมทุกฐานข้อมูล

4. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ควรพัฒนาระบบการจัดเก็บสถิติการเข้าใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ด้วยการเก็บสถิติข้อมูลจากระบบ Ezproxy โดยแยกประเภทของฐานข้อมูล ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Book) วารสารอิเล็กทรอนิกส์ (e Journal) วิทยานิพนธ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Thesis) หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Newspaper) ฐานข้อมูลให้บริการฟรี (Open-access) ช่วงเวลาการเข้าใช้ฐานข้อมูล สถานะนิสิตผู้ใช้ฐานข้อมูล ได้แก่ ระดับการศึกษา ชั้นปี รวมทั้งอาจารย์ และบุคลากร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าสู่ข้อมูลในระบบได้ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพในการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลออนไลน์ของผู้ใช้บริการห้องสมุด คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2565 จึงขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อนามัย ดำเนตร คณบดี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และหัวหน้าสำนักงานเลขานุการ ที่ให้ความสำคัญกับบุคลากรสายสนับสนุน และช่วยวิชาการเป็นอย่างดี และขอขอบคุณข้อมูลจากการเก็บข้อมูลสถิติจากระบบ Ezproxy ของ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ กันหาโนน. 2557. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี. 150 หน้า.
- ชลิตา คำหอม. 2562. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ให้บริการในสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วารสารบรรณศาสตร์ มศว. 12(2): 1-14.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2548. การใช้ห้องสมุดยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 4. เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์. กรุงเทพมหานคร. 194 หน้า.
- น้ำทิพย์ วิภาวิน. 2550. การบริหารห้องสมุดยุคใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. เอสอาร์ พรินติ้ง แมสโปรดักส์. กรุงเทพฯ. 211 หน้า.
- ประภัสสร สารนาค. 2552. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. กรุงเทพมหานคร. 96 หน้า.
- ลำพึง บัวจันธุ์. 2561. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของอาจารย์ และบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. ศรีสะเกษ. 79 หน้า.
- วรภัทร อาปะโม และ ญานิน สุดสวนสี. 2562. การใช้ฐานข้อมูลออนไลน์ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาขอนแก่น. 6(1): 373-378.
- สุภางค์ จันทวานิช. 2554. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 10. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 177 หน้า.